

VÝROČNÁ SPRÁVA NA ROK 2019

Mgr. Martin Kondek
predseda OZ

Základné údaje o organizácii

Názov organizácie: Centrum environmentálnej výchovy Turiec

Adresa: Severná 6, 036 01 Martin

Právna forma: Občianske združenie

Predmet činnosti: Environmentálna výchova žiakov, ochrana prírody a krajiny, zvyšovanie povedomia v oblasti environ. výchovy a ekológie

IČO: 42347769

DIČ: 2023983533

**Miesto, dátum
a číslo registrácie:** Bratislava, 2.4.2013, VVS/1-900/90-41307

Číslo účtu: 2600535876/8330

Banka: Fio banka, a.s.

IBAN: SK 31 83 3000 00002600 535876

BIC KÓD: FIOZSKBAXXX

Naše poslanie

Občianske združenie Centrum environmentálnej výchovy Turiec založilo niekoľko pedagógov, ktorý svoje učiteľské poslanie spojilo práve s environmentálnou výchovou žiakov v okrese Martin. Svoju organizáciu pomenovali podľa regiónu, ktorý je predurčený na praktické využitie teoreticky získaných informácií v oblasti prírodovedy, vlastivedy, biológie, geografie či regionálnej výchovy. Cieľom združenia je zavádzanie environmentálnej výchovy do výchovno-vzdelávacieho procesu na základných a stredných školách, aktivity súvisiace s ochranou prírody a krajiny, aktivity súvisiace so zvyšovaním povedomia širokej a odbornej verejnosti v oblasti environmentálnej výchovy a ekológie a taktiež poskytuje poradenskú a vzdelávaciu činnosť na podporu cieľov združenia. Členovia združenia si dali tiež za úlohu podporovať podobné aktivity zamerané na rozvoj pozitívneho prístupu ku prírode a krajine.

História

Ešte začiatkom 90-tych rokov pôsobila v obci Turčiansky Peter Stanica mladých prírodovedcov a Stanica mladých turistov. Deti sa tu stretávali v barokovom kaštieli pôvodných majiteľov Révaiovcov predovšetkým vo voľnom čase a prevažnú časť trávili v prírode, alebo pri športových aktivitách, nakoľko mal park pri kaštieli veľkú rozlohu. Či bolo leto, alebo zima, záujem bol veľký a pútavý program v podobe výletov, výstupov, či hier prinášal deťom nezabudnuteľné zážitky.

Časom vznikla myšlienka, ako využiť kaštieľ a jeho areál aj počas týždňa. Práve vtedy sa zrodil základ projektu environmentálnej výchovy, ktorý sa počas viac ako 25 ročného fungovania menil, prispôboval dobe, vzniknutým problémom, ako aj potrebám deťom a škôl.

Vzhľadom na majetkoprávne vysporiadania ohľadom kaštieľa v Turčianskom Petre bolo potrebné v roku 2002 meniť priestory, v ktorých sa projekt úspešne realizoval pod hlavičkou Centra voľného času. V náročných časoch podala pomocnú ruku obec a základná škola v Turčianskych Kľačanoch, ktorá sa stala prechodným domovom. V roku 2005 sa naskytla možnosť získať priestory bývalej základnej školy v Turčianskej Štiavničke, ktoré boli priam predurčené pre environmentálnu výchovu. Priľahlý anglický park s domácimi, zahraničnými i vzácnymi drevinami, či unikátny vodný systém Teplických serpentín boli skvelou príležitosťou na environmentálnu výchovu.

Obľúbenosť projektu na školách rástla a postupne sa zapojili takmer všetky základné školy okrese Martina. Nakoľko vznikla požiadavka rozšíriť projekt aj na ďalšie ročníky, vtedajší pracovníci vytvorili podmienky pre vznik vysunutých pracovísk postupne v

Turčianskom Petre (bábkové divadlo), v Turčianskom Jasene, v Turanoch a v Blatnici. Veľmi dobre systematické pôsobenie environmentálnej výchovy na žiakov od druhého po deviaty ročník však narušila zmena financovania Centier voľného času. Projekt environmentálnej výchovy sa ocitol v kritickej situácii a vzniknutý komplikovaný stav sa po rokovaníach s mestom Martin podarilo stabilizovať. Bola navrhnutá forma financovania projektu cez neziskovú organizáciu – občianske združenie, ktoré však muselo počítať s menšími finančnými možnosťami ako za pôsobenia Centra voľného času. Ostali však zachované 3 pracoviská a na základe poctivej a transparentnej spolupráce so základnými školami a poskytovateľmi dotácií, ktorými sú predovšetkým mesto Martin a obce v okrese Martin a Turčianske Teplice sa podarilo postupne stabilizovať situáciu v prospech detí, ktoré boli, sú a budú najdôležitejším článkom environmentálnej výchovy.

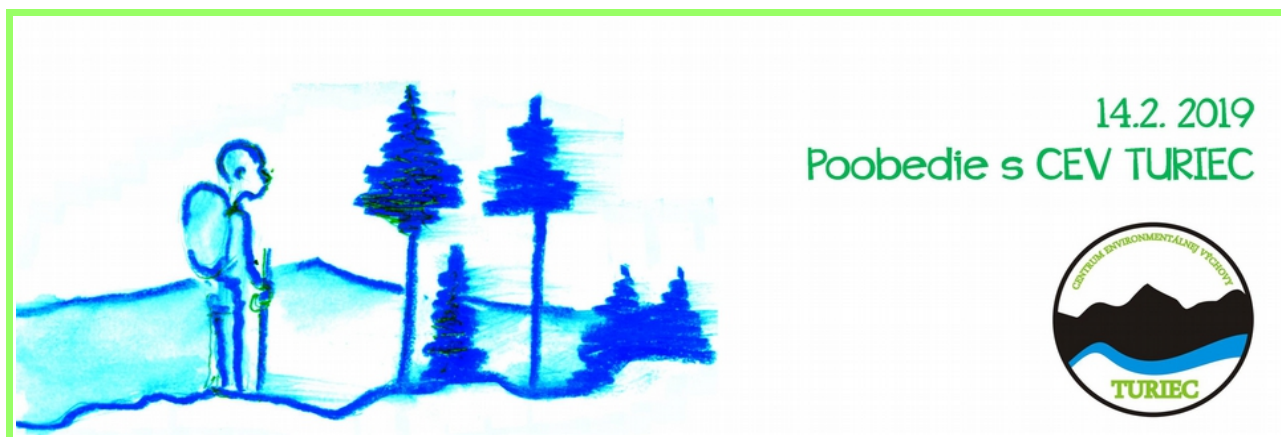
Činnosť občianskeho združenia

Hlavnú činnosť Centra environmentálnej výchovy Turiec tvoria stretnutia tried v priebehu vyučovania počas školského roka. Po príchode žiakov do školy sa spolu s vyučujúcim presunú na vybrané pracovisko, kde prebieha pod vedením zamestnancov OZ environmentálna výchova prevažne zážitkovým spôsobom vyučovania. Každé pracovisko je špecializované na iný ročník a program spolu s metódami prispôsobuje danej vekovej kategórii.

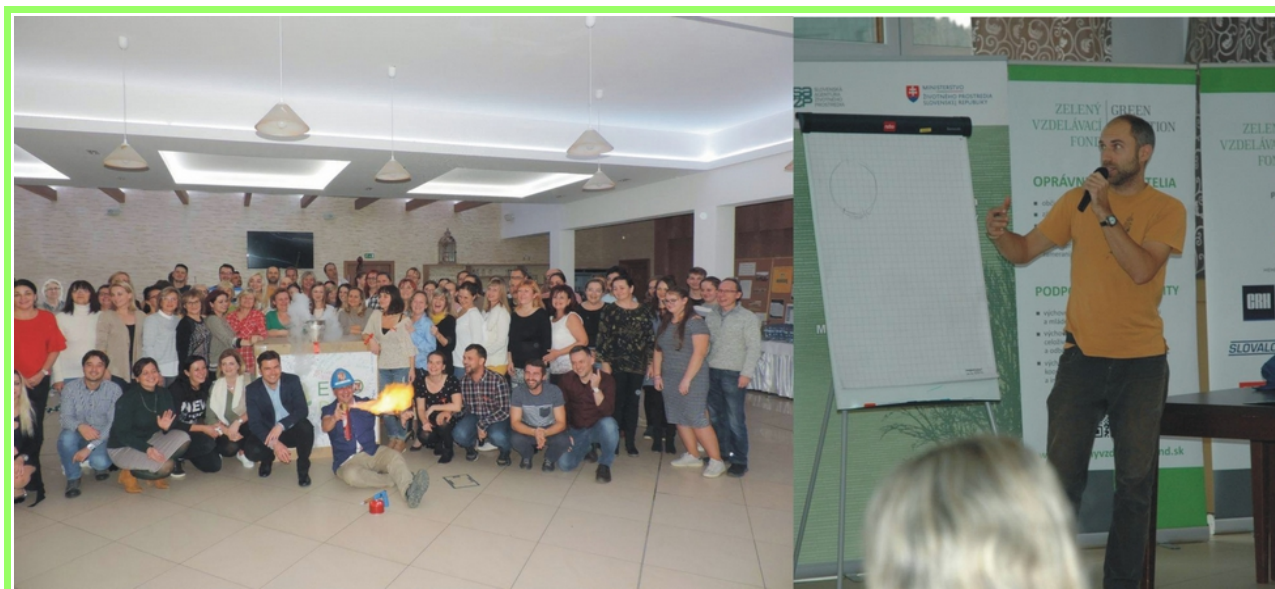
V roku 2019 prebiehal projekt environmentálnej výchovy na všetkých troch pracoviskách v Turčianskom Petre, Turčianskej Štiavničke a Blatnici. Bol rozdelený do troch častí – zimnej, jarnej a jesennej. Zimnú časť absolvovali žiaci tretieho ročníka v Turčianskej Štiavničke a šiesty ročník navštívil pracovisko v Blatnici, dokopy 62 termínov v počte 1 120 žiakov. Jarná časť (apríl – jún) prebiehala aj na pracovisku v Turčianskom Petre, environmentálnej výchovy sa zúčastnil druhý ročník, v Turčianskej Štiavničke štvrtý ročník a v Blatnici piaty ročník. Jarnej časti sa zúčastnilo v 116 termínoch 2 293 žiakov. Jesennú časť (september – december) absolvovali na pracovisku v Turčianskom Petre žiaci druhého ročníka, žiaci štvrtého ročníka zavítali do Turčianskej Štiavničky, a environmentálna výchova piateho ročníka prebiehala aj na pracovisku v Blatnici, spolu 122 termínov v počte 2 407 žiakov.

Do projektu environmentálnej výchovy sa zapojili všetky základné školy v meste Martin, Vrútky a Turany (štátne, súkromné i cirkevné) a prevažná väčšina škôl z obcí v regióne. Celkovo sa na projekte zúčastnilo 29 škôl v 300 termínoch a pracoviská navštívilo dokopy 5 820 žiakov.

Okrem pravidelnej činnosti pre základné školy organizovalo občianske združenie mesačne aj „Poobedie s CEV Turiec“, kde sa žiaci mohli vo voľnom čase zapojiť do vychádzky z obce Bystrička na mestskú časť Stráne. Cieľom bolo pozorovať priamo v teréne prírodné zmeny počas ročných období, naučiť sa poznávať aktuálne rastúce byliny, sledovať vybrané dreviny a určovať pozorované živočíchy.

Pracovníci Centra environmentálnej výchovy sa zúčastnili koncom novembra 2019 festivalu environmentálnych výučbových programov ŠIŠKA v Krušetnici, kde sa formou prednášky aktívne zapojili do programu. 22. ročník festivalu bol zameraný na ovzdušie a pri príležitosti 100. výročia ochrany prírody na Slovensku venovala ŠIŠKA pozornosť aj environmentálnej výchove zastrešenej Štátnou ochranou prírody SR, jej historickým míľnikom a významným osobnostiam. Súčasnosť reprezentovali početné vzdelávacie programy, výstavy, exkurzie, podujatia realizované v školách, edukačných centrách a v samotnej prírode.

Pracoviská Centra environmentálnej výchovy Turiec

Turčiansky Peter

Pracovisko v Turčianskom Petre je zamerané na environmentálnu výchovu žiakov druhého ročníka základných škôl. Priestory sa nachádzajú v malebnej drevenici, v ktorej sídli Peterské bábkové divadlo. Jeho tvorcom je pán Juraj Šimon, umelecký rezbár a náš dlhoročný spolupracovník, ktorému učarovala práca s drevom. Pod jeho rukami doslova ožívajú jedinečné marionety, ktoré pútavou formou vysvetľujú žiakom, aké zvieratá žijú v lese a v našom okolí, prečo sú potrebné a prospešné, alebo ako sa má človek správať v prírode. Okrem drevených marionet predvádza pán Šimon aj samotnú prácu s drevom, aké nástroje používa pri výrobe rôznych príveskov, hračiek, soľničiek či vtipných postavičiek. Zaujímavosťou je, že dokáže vyrobiť aj rôzne hudobné nástroje, na ktorých potom ochotne zahrá tradičné slovenské melódie.

Turčianska Štiavnička

Pracovisko v Turčianskej Štiavničke je zamerané na environmentálnu výchovu žiakov tretieho a štvrtého ročníka základných škôl. Priestory sa nachádzajú v blízkosti nádherného anglického parku, do ktorého majitelia povolili vstup pre účely environmentálnej výchovy. Oslovila ich forma zážitkového učenia priamo v prírode a učarovala nielen im, ale predovšetkým mnohým deťom. Okrem nádherne upraveného parku so zaujímavými domácimi i cudzokrajnými drevinami je využívaný unikátny systém Teplických serpentín, ktoré vznikli už za čias grófa Révaia približne pred 150 rokmi. Je to systém navzájom prepojených jazier (pôvodne rybníkov), v ktorých nájdeme mnoho živočíchov a rastlín viazaných na vodný ekosystém. Prekvapenie čaká na žiakov aj v priestoroch Centra environmentálnej výchovy Turiec. Je predsa lepšie jedenkrát vidieť, ako sto krát počuť a preto na návštevníkov čakajú živé zvieratá. Nielen známe, ale predovšetkým exotické živočíchy dokážu zaujať deti natoľko, že mnohí zabudnú na predsudky alebo strach z nich. Veď nie je každodenným pravidlom dotknúť sa hada, dokonca si ho položiť na plecيا či spraviť si s ním spomienku v podobe fotky. Vidieť vegetariána leguána v plnej kráse, či obdivovať pakobylky, pozorovať výnimočného axolotla mexického, afrického ježka i slimákov, tarantulu, činčilu, agamu a ďalších živočíchov. Teší nás predovšetkým spätná reakcia, pretože často od nás deti odchádzajú so slovami: Toto bol jeden z mojich najkrajších dní v živote.

Blatnica

Pracovisko v Blatnici je zamerané na environmentálnu výchovu žiakov piateho a šiesteho ročníka základných škôl. Vychádza z učebných osnov environmentálnej výchovy a z učebných osnov biológie a geografie. Priestory sa nachádzajú v Dome služieb, blízko zastávky prímestskej autobusovej dopravy a požiarnej zbrojnice. Vďaka jedinečnému prostrediu Gaderskej a Blatnickej doliny majú žiaci možnosť spoznať a vidieť mnohé druhy rastlín a živočíchov, taktiež pochopiť zložité vzťahy v rámci jednotlivých ekosystémov. Kto navštívil túto časť Turčianskej kotliny vie potvrdiť, že má čo ponúknuť. Atraktívny vrchol Tlstej či Ostrej, pútavé „Mlynčekovo“, Blatnický hrad, mystická Čertova brána ako aj jaskyňa Mažarná sú jedni z mnohých zaujímavých miest. Priamo v obci dokonca nájdeme endemit jarabiny Pekárovej, ktorá sa vyníma aj pred pracoviskom Botanickéj záhrady Univerzity Komenského. Veľkým prínosom pre žiakov je fakt, že svoje získané informácie majú možnosť využiť priamo v teréne, priamo v praxi formou kreatívnych hier zameraných na environmentálnu výchovu. Oživením celého programu je Fiona, papagáj druhu Amazónik šupinkový, ktorá počas prestávky dokáže rozosmiať žiakov svojimi chúťkami na šnúrky od topánok, alebo sa ochotne nechá pohladať, či kŕmiť svojou najobľúbenejšou pochúťkou – piškótou.

Informácie o hospodárení združenia

Majetok združenia k 31.12.2019 činí: 1 541,39 €

Závazky združenia k 31.12.2019 činia: 970,21 €

Príjmy a výdavky

Príjmy OZ celkom: 75 000,40 €

Výdavky OZ celkom: 74 258,78 €

Suma rozdielu príjmov a výdavkov: 741,62 €

Z výsledkov účtovnej uzávierky k 31.12.2019 vyplýva hospodársky výsledok zisk 741,62 €.

K 31.12.2019 boli v združení zamestnaní na riadny pracovný pomer 4 zamestnanci a 2 na dohodu o vykonaní práce.

Suma rozdielu príjmov a výdavkov z roku 2019 bola ponechaná na účely združenia stanovené v platných stanovách združenia v rámci nasledujúceho kalendárneho roka.

Prehľad príjmov pre OZ Centrum environmentálnej výchovy Turiec v roku 2019

Členské príspevky	30,00 €
2 %	1 505,76 €
Dotácie	71 718,00 €
Dobrovoľné príspevky	761,64 €
Ostatné	985,00 €

Prehľad výdavkov OZ Centrum environmentálnej výchovy Turiec v roku 2019

Zásoby a materiál	7 535,17 €
Služby	8 357,81 €
Mzdy, poistné a príspevky	55 739,55 €
Sociálny fond	184,40 €
Ostatné	2 441,85 €

Komentár

Príjmy: 1) ostatné – príjmy z činnosti občianskeho združenia

Výdavky: 1) zásoby – krmivo a lieky pre zvieratá, kancelárske a hygienické potreby,
2) služby – nájom, poplatky za telefonické služby, poplatky za internetovú stránku, palivo na vykurovanie objektu, služby BOZP
3) mzdy – mzdy pracovníkov CEV Turiec vrátane odvodov SP, ZP a dane zo závislej činnosti
4) sociálny fond – tvorba sociálneho fond
5) ostatné – stravné lístky, kolky, daň za psa, komunálny odpad

2 % z dane

OZ Centrum environmentálnej výchovy Turiec prijalo v roku 2019 2% zo zaplatenej dane vo výške 1 505,76 €. Čiastka bola použitá na krmivo pre zvieratá a veterinárne úkony, na tlač dokumentov, čistiace potreby, kanc. potreby, prevádzkové náklady a kolky.

Záver

Všetky získané finančné prostriedky v roku 2019 boli využité na splnenie cieľa, pre ktorý bolo občianske združenie zriadené a zaregistrované.

Obce a mestá, ktoré nás podporili v roku 2019

ĎAKUJEME

Obec/mesto	Suma
Belá-Dulice	610,00 €
Benice	280,00 €
Blatnica	2 100,00 €
Bystrička	1 700,00 €
Ďanová	250,00 €
Dražkovce	540,00 €
Košťany nad Turcom	350,00 €
Martin	55 000,00 €
Mošovce	200,00 €
Lipovec	280,00 €
Podhradie	300,00 €
Rakovo	250,00 €
Sklabiňa	320,00 €
Sučany	2 250,00 €
Trnovo	110,00 €
Turany	1 500,00 €
Turčianske Jaseno	150,00 €
Turčianske Kľačany	600,00 €
Turčiansky Peter	250,00 €
Turčianska Štiavnička	1 230,00 €
Valča	1 668,00 €
Vrútky	1 800,00 €
Žabokreky	840,00 €

Kontaktné údaje

Názov združenia: Centrum environmentálnej výchovy Turiec

Adresa: Severná 6, 036 01 Martin

Štatutárny zástupca: Mgr. Martin Kondek (predseda OZ)

Tel: +421/ 915 967 526

Email: cevturiec@gmail.com

Web: www.cevturiec.sk